

af Munden paa andre, der sikkert have et og andet paa Hjerte, men indskrænke mig til den Bemærkning, at jeg just ikke synes, at, selv om man vil gaa ind paa Forslaget, § 1 da har en heldig Affattelse. Det staar der: „Der oprettes en Stats-Laanefond, som har til Opgave at udrede Laan . . . til . . . og til . . . og til . . . til andre lignende Formaale, naar Ydelse af Laan maatte være hjemlet ved Finanslov eller særlig Lov“. Dette sidste er i Grunden en Hovedsag, at naar Ydelsen af Laanene er hjemlet ved Finanslov eller særlig Lov, skulle de udredes af Stats-Laanefonden. Men hvor let overser man ikke denne sidste Linie og læser Forslaget saaledes, at Laanefonden skal have til Opgave at udrede Laan til Tilvejebringelse af Jordlodder osv. Det ser ud, som om der her er Tale om permanente Udgifter for Statskassen. Vi ere jo nu ved at forlænge den Lov om Jordlodder, der løber ud, paa 5 Aar, men hvem siger, at vi om 15 eller 10 eller 5 Aar atter ville forlænge den? Men dog kommer det her til at se ud, som om dette Formaale skulde være et permanent Led af Fondens Virksomhed. Jeg ved vel, at naar man læser det hele igennem og navnlig tager den sidste Linie med, er det ikke rigtigt, men det forekommer mig alligevel ikke at være rigtigt at specificere de enkelte Opgaver. Man kunde sige, som den højtærede Minister har sagt, og som det ogsaa hedder i Bemærkningerne: sociale og humane Formaale.

Jeg vil i Forbindelse dermed sige, at naar man endelig vil nævne de forskellige Klasser af Tilfælde, synes jeg, at man har været temmelig ensidig, temmelig agrarisk. Det forekommer mig, at man har taget lidt for meget med af det, der særlig interesserer Landbruget, og noget for lidt taget Hensyn til Købstæderne og deres Forhold. Jeg ved vel, at der medtages Fremme af Fiskerierhverv — hvilket er meget fortræffeligt — og Opførelse af Arbejderboliger, hvorom vi straks skulle til at behandle et særligt Lovforslag. Men det er overordentlig lidt imod, hvad der f. Eks. anvendes til landøkonomiske Forskudsforeninger, hvortil der er anvendt flere Millioner, der er intet tilsvarende for de andre Erhverv. Det forekommer mig

derfor, at i alt Fald § 1 ikke har nogen heldig Affattelse.

Madsen-Mygdal: Den ærede foregaaende Taler havde adskillige Betæneligheder ved det foreliggende Forslag, han sagde endog, at der var Fare for, at Forslaget ingen Nytte var til, og han saa forskellige Farer i det. Han begyndte med at sige, at vi leve i en Tid, hvor man ikke fremsætter sine Ønsker, man fremsætter sine Krav, man ønsker ikke mere, man kræver. Jeg skal ikke komme ind paa at undersøge, hvorvidt det ærede Medlem har Ret eller ej — jeg tror ikke, han har det —, jeg skal kun sige, at for saa vidt der fremkommer Krav, er det jo Lovgivningsmagten, der har at skønne over, om de ere berettigede, retfærdige eller ikke. Jeg synes derfor ikke, at vi behøve at tage saa højtidelig paa den Sag. — Dernæst saa han en Fare i, at Folketinget ikke vilde nøjes med Forslaget om, at der kun skulde anvendes 2 Mill. Kr. aarlig. I den Henseende vil jeg sige, at jeg ikke kan se, at det forandrer Forholdet i nogen Maade. Det at bestemme 2 Mill. aarlig, er det samme som at ville sige: Her binder man sig til et bestemt Beløb. Men det kunde jo gerne hænde, at ad Aare ogsaa Flertallet i dette Ting kunde ønske at anvende et større Beløb i humanitetsøjemed. Og selv om der saa stod 2 Mill. i Forslaget, kunde man da forandre denne Bestemmelse, det kan jo Lovgivningsmagten gøre til enhver Tid. Jeg skønner derfor ikke, at det har noget paa sig, at der ligger en Fare i, at Bestemmelsen om 2 Mill. er strøgen. — Jeg kan heller ikke skønne, at Forslaget skulde indeholde Vidnesbyrd om nogen Planløshed. Det ærede Medlem nævnte i denne Forbindelse Lovforslaget om Jordlodderne. Jeg skal ikke komme ind derpaa, da det jo ikke foreligger her, men blot minde om, at da Forslaget oprindeligt blev fremsat, lød det paa 4 Millioner. Sidste Gang nøjedes man med indtil 2 Mill., og nu er det sat indtil 3 Mill. Det kan gerne være, at man naar ikke dette Maksimum, men min Opfattelse er, at dette Beløb er overordentlig beskedent, thi her er en af de nyttigste Samfundsopgaver, jeg kender, og noget, der i særlig Grad er værd at tage Sigte paa. Som